

طبیعت راهی جهت رسیدن به پایداری کالبدی

ماریا کرد جمشیدی^۱ - فائزه متکان^۲

m_kordjamshidi@yahoo.com

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران

faezematkan@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و تحقیقات آیت الله آملی

چکیده

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ((زمین را (با هزاران نعمت) برای (زندگی) خلق مقرر کرد)) الرحمن / ۱۰

اکوسیستمی که در محیط جریان دارد شامل روابط بین موجودات زنده اعلم از انسان ها، حیوانات، گیاهان، عوامل جوی و... که از پیدایش هستی تاکنون برقرار است. با گذشت زمان و استفاده ی بی رویه ی از سوخت های فسیلی و نیز تاثیر عوامل جوی چون آلودگی زمین و هوا و آب در اثر تولید گازها و زلزله های شیمیایی و ... این اکوسیستم دستخوش تغییراتی که در نتیجه برهم خوردن نظم موجود در طبیعت و محیط طبیعی است و انسان را با مشکلی به نام بحران انرژی روبرو ساخته است در این معماران سعی دارند به کمک معماری پایدار که ساختمان هایی را طراحی کنند، که علاوه بر ویژگی صرفه جویی در مصرف انرژی، با حفظ منابع طبیعی و با بهره برداری از طبیعت که حاصل فرآیند شناخت صحیح ارگانیسم طبیعی؛ ارتباط آن ها با یکدیگر و همچنین فرآیند ساخت و ساز موجود در طبیعت همراه است بناها یی سازگار را با محیط طبیعی خلق کند که این سازگاری نه تنها از طریق فرم و نظم صوری بلکه با برداشت از سازو کار طبیعت به وسیله حساسیت ها، انعطاف پذیری ها و هوشمندی و توانایی ارتباطات آن را شامل می شود.

در مقاله‌ی حاضر تلاش ما بر آن است با تقسیم بندی شیوه‌های الگو برداری به سه شیوه الف (استفاده از مدل‌های طبیعی برای فرم دهی ب) تقلید از عملکردهای موجود در طبیعت (آموختن از طبیعت) ج-طبیعت به عنوان معیار سنجش . و معرفی یک از فناوری‌های ساختمانی که از شیوه‌های بالا الگو برداری کرده است و به این نکته پردازیم مدل‌های موجود در طبیعت الگوهای پایدار است که با بهره‌گیری و شناخت درست از این مدل‌ها ما می‌توانیم به الگوی پایدار دست پیدا کنیم .

طبیعت ، پایداری ، کالبد ، وفق پذیری ، انرژی، فرم ، مصالح .

۱-مقدمه

دیر زمانی بود که بشر با شناخت صحیح عناصر طبیعی و ارتباط با یکدیگر و همچنین شناسایی اصول و قوانین حاکم بر آنها و همین‌طور توجه به نقش که در بقا و تداوم حیات انسان ایفا می‌کردند، محیط و فضایی متعادل و متناسب با شرایط لازم برای حیات خود به وجود آوردند . (اسکندری، قربانی سخت؛ ۱۳۸۸) ولی در سال‌های اخیر تولید مصالح و احداث ساختمان بدون در نظر گرفتن عوامل طبیعی انرژی زیادی را به خود اختصاص داده است و با نگاه ابزاری به طبیعت علاوه بر هم زدن توازن سبب بحران انرژی نیز شده است . در این میان معماری پایدار سعی دارد که مفهوم معماری را نه تنها به هنر سکونت در طبیعت به ترتیبی که بدون شناخت طبیعت تعریف دشوار باشد سوق دهد.. در واقع معمار امروز طبیعت را به عنوان الهام بخش ایده و نظرات خود در طراحی و موضوعات مهندسی خود استفاده کرده است . (مهرگان ، مه‌سا؛ ۱۳۹۰) با در نظر گرفتن این که طبیعت انرژی را بسیار راحتتر و موثرتر توانایی تولید مصالح و ساختارهایی که بسیار کم ضررتتر از آنچه بشر در صنعت بدان دست یافته است .

فرم و عملکرد معماری طبیعت ، روندی است که آن را به صورت غریزی و به عنوان تکوین رشد و آفرینش درک می‌کنیم . (کرمی ، سروش ؛ ۱۳۹۰) در طبیعت فرم و عملکرد تنها به ساختار وجودی یک ارگانیسم محدود نمی‌شود ، بلکه تمام محیط اطراف آن را در بر می‌گیرد و مهمترین از همه کنش و واکنش آن با محیط اطرافش است . (موسوی نژاد ، مریم السادات؛ ۱۳۹۰) رفتار طبیعی گیاهان و حیوانات در سمفونی خلقت آن چنان است که هرگونه تغییر در